

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Peuterspeelzaal Bavinck

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 16 december 2024

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 21 oktober 2024 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Bavinck in Vlaardingen.

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle gemeenten die geld krijgen voor het voorkomen van onderwijsachterstanden. Naar aanleiding van signalen over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Bavinck hebben we een steekproef onderzoek uitgevoerd op deze locatie.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat om de ontwikkeling op alle gebieden te stimuleren.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een fijne sfeer op de groep. Daarnaast stimuleren zij de peuters om actief mee te doen.

Er is een zorgstructuur aangebracht. Daar waar nodig kan een peuter extra begeleiding ontvangen.

De peuteropvang heeft een samenwerking met ouders en andere belangrijke partijen.

Er zijn ve-doelen waar gezamenlijk aan wordt gewerkt. Er is aandacht voor scholing en coaching van de pedagogisch medewerkers. De leiding en pedagogisch medewerkers zetten zich gezamenlijk in om de voorschoolse educatie op de locatie te versterken. De directie legt verantwoording af aan de ouders en het bestuur.

Wat kan beter?

Er worden geen doelen gesteld, die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden zouden moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode.

Kinderopvangorganisatie: Peuteropvang Bavinck

LRK-nummer: 808530021

Totaal aantal doelgroeppeuters: 19

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	14

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt op basis van signalen de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van peuteropvang Bavinck.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 (versie 1 augustus 2024) voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk op de peuteropvang, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met de directeur van het IKC, de teamleider opvang, de intern begeleider van de school, de pedagogisch coach en de pedagogisch medewerkers. Er is gesproken met ouders wiens kinderen een indicatie hebben. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met directie en een vertegenwoordiging vanuit het bestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderings, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuteropvang Bavinck.

Conclusie

Er zijn in totaal acht standaarden onderzocht. Zeven standaarden zijn als Voldoende gewaardeerd en één standaard als Kan beter.

Context

Integraal Kindcentrum Bavinck is onderdeel van Stichting Uniek Onderwijs & Opvang. Deze stichting heeft meerdere basisscholen, peuteropvang-, kinderdagopvang- en buitenschoolse opvang locaties in de regio Vlaardingen, Maassluis en Schiedam.

Peuteropvang Bavinck is onderdeel van Integraal Kindcentrum Bavinck. De peuteropvang is gevestigd in Vlaardingen. In het gebouw zit ook basisschool Bavinck en een buitenschoolse opvang. De peuteropvang biedt dagopvang aan peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. De opvang heeft een eigen teamleider, maar de directeur van de basisschool is eindverantwoordelijk voor de opvang. Er is dus sprake van een gezamenlijk team dat verantwoordelijk is voor zowel opvang als onderwijs.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD- toezichthouder heeft op 24 maart 2023 (definitief rapport 26 mei 2023) de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Er is tijdens dit onderzoek een tekortkoming geconstateerd ten aanzien van de voorwaarden die gelden voor de voorschoolse educatie.

Op 16 februari 2024 (definitief rapport 3 april 2024) heeft de GGD toezichthouder wederom de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Er is tijdens dit onderzoek wederom een tekortkoming geconstateerd. Hiervoor is een herstelaanbod gedaan. De houder heeft hiervan gebruik gemaakt waardoor alsnog aan de kwaliteitseisen wordt voldaan.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderings- en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang Bavinck.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

Aanbod voldoet aan de voorwaarden

De standaard Aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers gebruiken een vve-methode. Deze wordt aangevuld met een methode voor het woordenschatonderwijs. Hierbij stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal emotionele ontwikkeling en de motoriek. De peuteropvang werkt met een jaarplanning waarin vooraf de thema's zijn ingepland. De thema's besteden aandacht aan diverse doelen conform de methode. Er is aandacht voor de opening en afsluiting van een thema. Van alle aanwezige peuters is in beeld welke ve-indicatie is afgegeven. De peuteropvang stemt waar mogelijk de thema's af met de kleutergroepen van de school. Ruim 70% van de peuters stroomt door naar de kleutergroep van de basisschool. Binnen alle thema's is er aandacht voor het woordenschatonderwijs. Dit wordt actief en structureel aangeboden op de groep. Het thema is goed zichtbaar op de bezochte groep. Er zijn diverse hoeken die aantrekkelijk zijn ingericht.

Er liggen een aantal ontwikkelkansen voor de peuteropvang. Ten eerste kan het woordenschatonderwijs veel doelgerichter aangeboden worden. De meerderheid van de peuters heeft een indicatie op taal. Het huidige aantal woorden dat nu per thema wordt aangeboden is te weinig. Verder liggen er nog mogelijkheden om diverse peuters structureel de verrijking van het aanbod aan te bieden. Dit gebeurt nu wel, maar het kent nog geen structureel karakter. En tot slot kan bij de inrichting van de ruimte meer ingespeeld worden op de ontwikkelingsfase van de peuters door meer rekening te houden met de ontluikende geletterdheid en gecijferdheid.

Peuters zijn in beeld

De standaard Zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende.

Bij binnenkomst van de peuters wordt een intake afgenomen om onder andere informatie van ouders mee te nemen en zicht te krijgen over de kennis en vaardigheden van peuters. Ook wordt in beeld gebracht wat de moedertaal is van ouders en peuters. De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. De basisschool gebruikt hetzelfde observatie-instrument voor de kleutergroepen, waardoor zij samen een doorgaande lijn realiseren. Er worden dagelijks observaties uitgevoerd. Er is veel aandacht voor herhaling, dit wordt ingepland zodat de doelen beter beklijven bij de peuters. Na elke thema-afsluiting volgt een evaluatie. Er wordt in beeld gebracht welke peuters hun doelen niet hebben behaald. Op basis van deze evaluatie plannen de pedagogisch medewerkers doelen opnieuw in. Op vaste momenten is er overleg om de voortgang van de peuters te monitoren. Daarnaast worden ouders ook op vaste momenten in de ve-periode geïnformeerd over de ontwikkeling van het kind.

Ondanks dat de basis op orde is, liggen er op een aantal onderdelen ontwikkelkansen voor de peuteropvang. Er is geen monitoring op de ontwikkeling van het woordenschatonderwijs. Er kan beter in beeld worden gebracht bij welke peuters de woorden beklijven en bij wie dit meer aandacht vraagt. Bij de peuters waar dit om meer aandacht vraagt, kan het aanbod structureel ingepland worden. Daarnaast kan er meer gestuurd worden op het stellen van groepsdoelen. Er is nu voornamelijk aandacht voor de individuele ontwikkeling van de peuters. En tot slot wanneer peuters de gestelde doelen niet behalen kan beter in beeld worden gebracht waar de ontwikkeling van doelgroep peuters stagneert en wat de mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Door hier interventies op in te zetten kan bij de evaluatie gericht bepaald worden in hoeverre deze effectief zijn geweest.

Pedagogisch educatief handelen is op orde

De standaard Pedagogisch- educatief handelen waarden we als Voldoende.

Tijdens het onderzoek hebben we een observatie uitgevoerd op de peuteropvang. Er heerst een prettige sfeer op de groep. De pedagogisch medewerkers gaan vriendelijk en positief om met de peuters. Tijdens de observatie wordt aan de hand van een boek een verhaal verteld waarbij de pedagogisch medewerkers gelijktijdig het verhaal uitbeelden. Er is daarbij veel aandacht voor taal. De pedagogisch medewerkers maken gebruik van concrete materialen waardoor het (boek) verhaal voor de peuters een betekenisvolle context krijgt. De peuters worden geactiveerd aan de hand van diverse vragen en opdrachten. De meeste peuters doen hier actief aan mee. Ook is er aandacht voor zang en spel.

De activiteiten vinden doelgericht plaats.

Het educatief handelen kan versterkt worden door de peuters gericht te stimuleren tot het voeren van onderlinge interactie. Met name bij de jongste peuters vraagt dit om aandacht.

(Extra) ondersteuning op orde

De standaard (extra) ondersteuning waarden we als Voldoende.

Tijdens de reguliere overleggen, maar ook tijdens de thema-evaluaties is er voldoende gelegenheid om de ontwikkeling van de peuters door te spreken. Er is een zorgstructuur aanwezig. Er zijn lijnen naar het Centrum Jeugd en Gezin (CJG), het samenwerkingsverband en een andere externe partner. Indien nodig kan de ondersteuning van deze externe deskundigen ingezet worden. Op dit moment zijn er geen peuters waarvoor dit nodig is. Er zijn korte lijnen tussen de intern begeleider en de teamleider opvang, dit draagt bij aan de doorgaande lijn. Binnen de school zijn een logopediste en fysiotherapeut beschikbaar die ook voor de peuters ingezet kunnen worden. Een enkele peuter maakt hiervan gebruik. Deze deskundigen en de peuteropvang zoeken elkaar op wanneer nodig. Er zijn op dit moment geen peuters met een individueel handelingsplan.

De peuteropvang kan zich verder ontwikkelen door daar waar nodig de extra ondersteuning van peuters beter in beeld te brengen. Dit geldt ook voor de peuters die gebruik maken van de logopediste en fysiotherapeut. Dit is van belang zodat enerzijds ouders goed op de hoogte zijn van de ondersteuningsbehoefte van hun peuter. Anderzijds zodat zichtbaar is wat de aard en frequentie is van de ondersteuning die een peuter ontvangt. En in hoeverre dit effectief bijdraagt aan de ontwikkeling van de peuter.

Actieve samenwerking met andere partijen

De standaard Samenwerking waarden we als Voldoende.

Peuteropvang Bavinck heeft een actieve samenwerking met de partners uit het veld. Peuteropvang Bavinck is onderdeel van het Integraal Kind Centrum. De directeur van de aangesloten basisschool is tevens verantwoordelijk voor de opvang. Er is dus sprake van één team. Er zijn regelmatig overleggen tussen de pedagogisch medewerkers van de peuteropvang en de leerkrachten van de kleutergroepen om een doorgaande lijn te stimuleren. Er is onderling contact bij de overdracht van een peuter naar de kleutergroep.

De peuteropvang heeft een warme samenwerking met externe partner. Vanuit deze organisatie is een peuterconsulente beschikbaar die ondersteunt in de verbinding met ouders. Er worden onder andere ouderbijeenkomsten ingezet. Ook wordt het 'peuterlab' georganiseerd door deze stichting op de peuteropvang.

Deelname is volledig gratis en toegankelijk voor ouders (en opa's/ oma's). Er wordt ingezet op samen experimenteren, ontdekken en leren, waarbij de focus ligt op de ontwikkeling van taal. Er zijn diverse inloopochtenden die goed worden bezocht door ouders. Ouders ontvangen regelmatig informatie over de thema's die hun kinderen krijgen aangeboden. Ook is er communicatie via een app speciaal voor ouders. Waar nodig wordt er een tolk ingezet om de communicatie met ouders goed te organiseren. De peuteropvang heeft ook een actieve samenwerking met diverse zorgpartners die bij de bovenstaande standaard zijn genoemd.

Toch liggen er nog ontwikkelkansen voor de peuteropvang. De peuteropvang heeft bijvoorbeeld geen analyse van de ouderpopulatie. Ook is er geen ouderbeleid en zijn er geen specifieke doelen ten aanzien van de ouderbetrokkenheid. Verder ontvangen ouders bijvoorbeeld geen woordenlijsten of andere materialen waarmee zij de ontwikkeling van hun peuters thuis verder kunnen stimuleren. Daarnaast wordt de overdracht van peuteropvang naar de kleutergroep afzonderlijk gedaan vanwege praktische overwegingen. Het is sterker als ouders in een driehoeksgesprek met de peuteropvang en school gelijktijdig een warme overdracht ontvangen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

Er zijn geen eigen gestelde doelen

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

De peuteropvang stelt geen verwachtingen over de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Er worden geen doelen opgesteld voor de resultaten. De peuteropvang heeft niet in beeld of de doelgroep peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool gaan. Het uiteindelijke doel is dat de peuteropvang resultaten weet te behalen voor taal, rekenen, sociale competenties en motorische vaardigheden op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de eerder gestelde doelen en peuters zodoende toerust voor de basisschool.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De basis voor de kwaliteitszorg is er, maar het kan sterker
De standaard Kwaliteitszorg waarderen we als Voldoende.

De peuteropvang heeft diverse pedagogische doelstellingen. Tijdens het gesprek blijkt dat er ook doelstellingen zijn voor ve. Deze staan opgenomen in het huidig jaarplan van het Integraal Kindcentrum. De eerste doelstelling is gericht op de taalontwikkeling. De tweede doelstelling is gericht op het pedagogisch klimaat. Vanwege het vertrek van gepensioneerde collega's is de insteek dat het pedagogisch klimaat geborgd wordt. En de derde doelstelling gaat over het verder verstevigen van de samenwerking tussen opvang en onderwijs. Uit de gesprekken blijkt ook dat er regelmatig observaties in de groepen worden uitgevoerd, deze worden onder andere gebruikt voor het bepalen van coachingdoelen. De pedagogisch coach en teamleider onderwijs hebben hiervoor een instrument. Dit instrument is echter niet bekend bij de directeur. Echter zijn er geen concrete doelen geformuleerd voor het pedagogisch- educatief handelen. Hier ontbreekt een doorgaande lijn naar onderwijs. Tijdens het gesprek blijkt dat er tevredenheidsonderzoeken worden uitgevoerd, maar het is niet duidelijk in hoeverre hier ve-elementen in staan opgenomen.

Ondanks dat er een basis is gelegd, kan de kwaliteitszorg versterkt worden. Er zijn relevante doelen gesteld voor dit (school)jaar, maar deze zijn niet meetbaar (smart) geformuleerd. Daarnaast kan het ook planmatiger worden weggezet in de tijd. Verder kan er gericht gestuurd worden op de kwaliteit van het pedagogisch- educatief handelen door duidelijkheid te creëren over het gebruik van de kijkwijzer en hier concrete doelstellingen aan te koppelen. Een doorgaande lijn is op dit punt wenselijk. Ook kan de peuteropvang de tevredenheidsonderzoeken gebruiken om de ve-kwaliteit verder te verbeteren. De coachingdoelen zijn geen onderdeel van het jaarplan. Dit is wel noodzakelijk zodat er zicht en sturing op plaatsvindt. Kortom de peuteropvang kan beter gebruik maken van de diverse instrumenten die beschikbaar zijn om zicht te houden op de kwaliteit van de ve. Dit maakt het ook makkelijker om er gericht op te evalueren en om een cyclisch systeem te realiseren.

Gezamenlijke bereidheid om de voorschoolse educatie verder te verbeteren

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als Voldoende.

In gezamenlijkheid wordt uitvoering gegeven aan de gestelde doelen. Er zijn diverse overlegstructuren om ervoor te zorgen dat er voldoende ruimte is om ve-thema's te bespreken en uit te werken. Daarnaast is er aandacht en begeleiding voor de gestelde coaching doelen van de peuteropvang. De externe partner organiseert inhoudelijke scholing op het gebied van ve. De pedagogisch medewerkers bevestigen dat dit positief bijdraagt aan de uitvoering van de ve-doelen. Er zijn recent diverse personeelwisselingen geweest. Per augustus 2024 is er een nieuwe directeur voor het Integraal Kindcentrum. Daarnaast is er ook een teamleider opvang. Uit de beschrijving van de kwaliteitszorg blijkt dat dit om nog wat afstemming vraagt op inhoud en proces. De coaching doelen zijn hier een voorbeeld van. Hier wordt aan gewerkt, maar dit vormt geen onderdeel van het jaarplan. Tegelijk blijkt uit de gesprekken dat voor iedereen wel helder is wat de onderlinge taken en verantwoordelijkheden zijn.

De verantwoording is op orde

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende.

Ouders ontvangen naast een startgesprek en eindgesprek ook een uitnodiging voor een gesprek over de ontwikkeling van hun kind. Ouders krijgen daardoor een beeld hoe hun kind zich ontwikkelt. Ouders ontvangen een rapportage waarin de ontwikkeling van hun kind staat beschreven. Het Integraal Kindcentrum heeft een, zogenoemde IKC Raad medezeggenschap waar tevens een vertegenwoordiging vanuit de peuteropvang aanwezig is. Het Integraal Kindcentrum moet zich bij het eigen bestuur verantwoorden over de gestelde doelen uit het jaarplan. De verantwoording aan de gemeente wordt door het bestuur gedaan.

Er ligt nog een kans voor de peuteropvang om de verantwoording te versterken door deze te koppelen aan de jaarlijkse ve-doelen die meer concreet en meetbaar worden geformuleerd.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

We zijn blij om te lezen dat het ontwikkelproces en kwaliteitszorg voldoende zijn. We herkennen ons in het rapport van de onderwijsinspectie en pakken de verbeterpunten op. Er zal meer gekeken worden naar onze populatie, de afstemming en evaluatie van (de resultaten van) het aanbod en het betrekken van ouders. De cyclische aanpak en de inhoudelijke begeleiding wordt opnieuw onder de loep genomen. Dit alles wordt onderdeel van het IKC-plan en de halfjaarlijkse kwaliteitsgesprekken met het bestuur.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

